

Izaja
vsak mesec enkrat.

—
Uredništvo in uprav-
ništvo je v Šelenbur-
govi ulici 5/I.

MOJ DOM

se računa po
sebnem ceniku.

Tiska tiskarna Makse
Hrovatin v Ljubljani.

Odgovorni urednik:
Ivan Petkovšek.

Glasilo Pokrajinske zveze društev hišnih posestnikov za Slovenijo v Ljubljani.

Štev. 7.

Ljubljana, 20. julija 1922.

Leto II.

Resna beseda hišnim posestnikom!

Po dolgih vsestranskih pogajanjih med vlado in narodnimi poslanci je Zakonodajni odbor sprejel novi stanovanjski zakon, ki stopi v veljavo dne 1. januarja 1923. Zakon sam je zelo kratek, površen in navidezno vsebuje nekatere olajšave za hišne posestnike. Vse podrobnosti pa ima izvršiti g. minister za soc. politiko v pravilniku k temu zakonu. Vse postopanje napram hišnim posestnikom je od prihodnjega leta dalje torej takorekoč prepuščeno samovolji gospoda ministra. Posebna komisija je že izdelala novi pravilnik, ki ga pa g. minister za soc. pol. dr. Gregor Žerjav glasom časopisnih vestij ni odobril, ker baje preveč ščiti hišne posestnike. Ta razlog pa je imeniten!

Dobili smo v roke ta neodobreni pravilnik in v njem opazili marsikatero točko, ki so za hišne posestnike še slabše kakor dosedanje uredbe. Nimamo prostora v današnji številki o tem preobširnem pravilniku natančneje razpravljati in hočemo to storiti v eni prihodnjih številkk.

Omenimo samo toliko, da so zašle v pravilnik nekatere določbe, ki so za naše dolgoletne običaje in naše razmere popolnoma nesprejemljive in neprimerne, ki bi pa razmerje med hišnimi posestniki in najemniki le še poostriale. Tako n. pr. se neumestno predpisuje, da bo se upeljala samo polletna odpoved in sicer 1. maja in 1. novembra vsakega leta; dalje naj bi se nasprotno stanarina plačevala mesečno za nazaj proti kolekovanim pobotnicam itd. To so torej važne dobrote hišnim posestnikom!

Treba bo energičnega odpora, da se te nakane ne izvrše in da izide pravilnik v obliki in predpisih, ki so za naše kraje vsaj na pol dopustne. In kaj pravite hišni posestniki k temu? Kakor po navadi, ničesar! Tarnate, zabavljate, a nimate smisla, da bi se po celi državi močno organizirali v bojno silo, ki bi bila zadosti močna nam izvojevati krivično odvzete pravice.

Mesto, da bi pridobivali za našo organizacijo novih članov, torej novih moči, pa niti sami ne plačujete redno in točno letne članarine, ne prihajate na naša zborovanja, se udeležujete nam nasprotnega dela, glasujete za zaupnice onim, ki nam nasprotujejo, odobrujete politično delovanje strank ki nastopajo proti nam ter nam jemljejo pravice. Naši člani zagovarjajo pri raznih korporacijah nove trde obremenitve hišnih posestnikov in to iz edinega razloga, ker je tak davčni vijak izšel iz srede politične stranke k kateri dotičnik pripada.

Hišni posestniki! Po dosednji poti ne bomo prišli dalje in je škoda dela in žrtev nekaterikov, ko pa med tem večina nima za naše stanovske razmere nobenega smisla. Povsod nas čaka ogromnega dela, a med člani in ostalimi hišnimi posestniki ni nobenega zanimanja. Primorani smo že danes objaviti, da je neka strokovnjaška komisija izdelala novo davčno reformo, ki pa obstoji edino v tem, da so se vsi davki, med temi tudi hišno najemninski močno povišali. V tem pogledu bo treba veliko dela, da se ta načrt, v katerem bomo obširneje govorili v prihodnji številki, pod nobenim pogojem ne odobri. Taka je naša bodočnost, hišni posestniki! Mislimo trdno, da stem niste zadovoljni, radi česar je vaša sveta dolžnost, da končno tudi vi dobite smisel za naš skupni nastop. Ako pa nočete tudi v prihodnje ničesar storiti za naša stanovska društva, potem je bolje, da naše organizacije propadejo, kar bodo zakrivil vsi oni, ki ne pristopijo k nam in ne plačujejo redno in točno članarine.

Ponovno opominjamo ljubljanske hišne posestnike, da plačajo boro članarino za l. 1922 po prejetih položnicah, ker drugače smo primorani zapreti društveno pisarno, kar se nam bodo posebno posmehovali naši nasprotniki, to je naši najemniki, ki imajo veliko več smisla za potrebo organizacije kakor pa hišni posestniki. Vkljub dvakratnemu pozivu dosedaj niti 300 ljubljanskih članov ni poravnalo udnine za tekoče leto. Posnemajte delavce, ki mesečno za organizacijo več žrtvujejo kakor pa hišni posestniki celo leto. A delavci vedo ceniti pomen organizacije, hišni posestniki pa ne. Če bi hišni posestniki samo pomislili, kake razmere bi vladale pri nas, če bi ne imeli nobene organizacije, potem bi drugače postopali nasproti svojemu društvu. Ako hišni posestniki ljubljanski tekom 14 dni ne plačajo članarine, potem bode društveni odbor izvajal posledice in malomarni člani bodo krivi, če se ne bo doseglo uspehov, ker končno morajo tudi hišni posestniki uvideti, da brez denarja ni mogoče pri sedanjih razmerah voditi nobene akcije.

Hišni posestniki na deželi pa se zdražite, ustanavljajte društva, za kar vam bo šla naša zveza vedno na roko. Prihodnji številki bomo priložili položnice v svrhu plačila naročnine za list: »Moj Dom.« List bi lahko točno in redno izdajali, če bi imeli več naročnikov in dopisnikov, ter denarnih sredstev, a nihče noče prijeti za delo, radi česar ni upanja na zboljšanje razmer. Hišni posestniki premotriti ta resen opomin in nikar ne dopustite, da radi vaše malomarnosti razpade naša organizacija, kar utegne imeti

zelo slabe posledice za ves naš stan. Govorili smo odkrito in ne prezrite teh besedi, ki so napisane edinole z namenom Vam koristiti.
Zvezino predsedstvo.

Redni občni zbor Prvega društva hišnih posestnikov v Ljubljani.

(Konec.)

Predsednik g. Iv. Frelih: »Cenjeni zborovalci, da se ne bo politika zanesla v zborovanje, ne bom obširno reagiral na izvajanja g. Ogrina, ampak le omenim, da sem bil primoran nastopiti proti davku na prirastek, ker je prišlo od strani hiš. posestnikov radi tega davka veliko protestov. Obenem pa opozarjam tudi na članek v Trgovskem listu kjer je stvarno dokazano, da je bil tisti zakon za nas nesprejemljiv. (Medklic: Če je davek na prirastek, moramo potem hiše cenejše prodati). Torej jaz mislim, če dam to na glasovanje, da bo 99% glasovalo, da je bilo moje postopanje pravilno.« Soglasno pritrjevanje.)

K besedi se oglasi g. Staré: Častiti zborovalci! Nekateri časopisi nam očitajo, da se znamo hiš. posestniki samo pritoževati in zabavljati. Jaz mislim, da se to ne pravi zabavljati ali pa hujskati, če se za svoje pravice potegnemo. Mi ne zavidamo ne gospodov doktorjev in ne drž. uradnikov, oni se ravno tako lahko za svoje pravice potegujejo. Plača drž. uradnikom se je zvišala, — jaz mislim, da so to storili na našo kožo, — hiš. posestniki drž. uradnikom stanovanja ne smemo zvišati. Iz neke vrste premožne inteligence se je čulo: »zakaj bom pa zidal, jaz svojega denarja ne dam v hišo, rajše ga bom drugam naložil.« Seveda, saj se ne spleča, boljše je imeti ceneno stanovanje na rovaš drugega. Stanovanjske naredbe delajo uradniki, ki nimajo hiš in nas posestnikov nihče ne zastopa. Zato je tako, da kar nekoga vsilijo v hišo, pa, če je gospodarju prav ali pa ne. Nas gospodarjev nikjer ni treba biti navzočim, če pa kaj ni prav, se pa le na nas obrnejo. Še po noči pride kdo klicati, da mu notri teče ali kar si že bilo. Zakaj ne gre rajši na stanovanjsko komisijo po pomoč. Koliko hišnih gospodarjev pa je rajše lačnih, samo, da se jim hiše ne podirajo. (Pritrjevanje.) Mi moramo pri prihodnjih volitvah drugače postopati. Saj spoštujemo akademične ljudi, toda zastopani morajo biti vsi stanovi. Pri volitvah moramo pokazati, da volimo prave zastopnike v državni zbor in tudi v mestni zastop. In zahtevali bomo predvsem

najenergičneje, da se nam da prostost. Vsakdo ima prostost glede lastnine, samo hišni posestniki ne. Mi moramo biti zaslišani kadar se bo zakon delal za nas, potem bo zakon pravi, ne pa kar tako brez premisleka. Zato priporočam, da volimo pri volitvah prave moče, ki se bodo upali nas zastopati in se ne bodo nas sramovali ali iz političnih razlogov opuščali kaj storiti. Organizacijo hišnih posestnikov moramo ohraniti in še ojačiti. (Odobrovanje.)

Predsednik g. Iv. Frelih: »Cenjeni zborovalci! Z odobrovanjem ste sprejeli besede g. Stareta in tudi jaz mu izrekam zahvalo.

Oglasi se g. kanonik Sušnik: Cenjena gospoda! Ravno ti dve zadnji stanovanjski naredbi kažeta nam, da v Beogradu nimajo prav nobenega umevanja za naše domače razmere. Kakšni so gospodje doli ne vem, pa po tem soditi, kakoršne uradnike sem k nam pošiljajo, moramo sklepati, da naših prilik radi nepoznanja ne vpoštevajo. Carinska uprava je sicer vsem poznana, vendar bom omenil en drastičen primer. Naša univerza je naročila potrebnih mikroskopskih predmetov, in te so označili kot luksuzno blago. — Vse se da uravnati in tudi stanovanjske razmere bi se dale. Naj bi se vendar sestavil en pravilnik in naj bi se pri tem ozirali tudi na najemnike, saj se da napraviti kompromis. Ljubljana je stara sto in sto let in so se hišni posestniki in najemniki med seboj razumeli. Danes pa se dogajajo redno pritožbe in tisti, ki vedno pri tem pogori, je hišni posestnik. To ravno kaže, kako je za nas Slovence avtonomija potrebna. — Centralizacija se je pokazala kot popolnoma nepotrebna in če pride do volitev, moremo voliti take moče, ki bodo zahtevali avtonomijo za nas. (Odobrovanje.) — Nekaj bi omenil glede davka. Nekateri mlajši gospodje, ki so tu navzoči, so že imeli morda priliko, prevzeti hišo od svojih starišev, pri tem pa se jim je določila tudi prepisnina. Ceno hiše določi ali davčna uprava sama ali pa se najame stavbenega cenilca, ki hišo ceni in se potem od tega predpiše prepisnina, takozvani »procenti«. Govornik navaja tu primere, kako se hiše ocenjuje, da se vzame za podlago eventualna prodajna cena, mesto, da bi se vrednost hiše določila po tem, kolikor hiša nese. Povdarja, naj bi prodajna cena veljala za določitev vrednosti hiše le v slučaju resnične prodaje. Želi, da bi davkoplačevalci solidarično proti temu nastopili in da bi se enkrat napravil ključ, po katerem naj bi se prepisnina odmerjala. — Opozarja tudi na to, da se plačilo te pristojbine v nekaterih slučajih odmeri, za 10letno dobo, med tem, ko se stavbena valuta v tem času lahko spremeni

Predsednik g. Iv. Frelih pripomni, da glede zakona ni pričakovati spremembe in ni nobenega drugega izhoda, kakor da vzamejo poslanci zadevo v roke. G. kanonik Sušnik omeni, da pač vé, da društvo v tem pogledu ne more ničesar storiti, on le konstatira krivico, ki se godi.

G. predsednik se boji pri delitvi Slovenije v dve oblasti, prevelikih stroškov. Sedaj imamo eno pokrajinsko oblast v Ljubljani, potem bomo imeli štiri, dve v

Ljubljani in dve v Mariboru. Samo oblast za Maribor bo stala toliko, da tega pri nas ne bomo zmogli, razen te pa še dve oblasti v Ljubljani, — potem se bodo šele začeli navijati davki. Ti gospodje, ki nas danes v gospodarstvu zastopajo, nimajo za gospodarstvo nobenega smisla. Ozrimo se samo po naredbah, ki jih oni izdajajo. Za državne uslužbenke so določili, da tistemu, ki plača 5 Din. davka, ne pripadajo draginske doklade. Torej, če je kdo prej pri vinarjih varčeval, da si je postavil hišo, da bi imel za stara leta svoj dom, danes ne bo dobil doklad zato, ker je prej štedil in dasi mu dohodki hiše ne zadoščajo prav gotovo niti za redne izdatke iste, ne dobi doklad zato, ker ima hišo, pa naj živi kakor hoče in najsibo pridobitve nezmožen upokojenec. Tako kruto je kaznovan za svojo štedljivost. (Živahno pritrdjevanje govorniku in ostri protesti proti takemu postopanju od strani drž. uprave.)

Kar se pa tiče davka prepisnine, bi prosil g. Sušnika, da bi se o tem v kratkem pismo obrnil na naše društvo, ki bode potem storilo nadaljnje korake.

Nato govori gospa Čuden, ki omenja, da ena izmed velikih krivic, ki se gode hišnim posestnikom, je tudi ta, da najemniki skoraj zastonj stanujejo, medtem, — ko sami sobe naprej oddajajo po zelo visokih cenah in si pri tem dobiček delajo; nekateri najemniki zahtevajo od svojega podnajemnika od ene same male sobe več, kot oni plačajo za celo stanovanje. Če posamezne sobe tako dobro oddajajo, zakaj ne bi od celega stanovanja hiš. gospodarju več najemnine plačevali.

Na to govori še g. Verhovec o svojem slučaju glede popravila hiše. Povabljen sem bil na stavbeni urad, da bi moral svojo hišo popraviti. Rekel sem, da bom popravil tedaj, kadar bo izšla taka stanovanjska naredba, da bomo mogli stanovanje popraviti s tistim, kar bomo od strank dobili. Čez dva meseca sem bil zopet obveščen in se nisem oziral na to. Tedaj je pa prišla od stavbenega urada komisija in ugotovila, da res nisem popravil. Na to je bil najet stavbni mojster, da izvrši popravilo. To bo stalo, kakor je preračunano, 25.000 K. Jaz sam bi bil že malo bolj poceni naredil, ampak s tem pogojem, da bi bile tudi stranke prispevale. Stranke pa, mesto, da bi se bile z menoj dogovorile, so šle raje na stanovanjski urad. Če primerjamo to, kar plača stranka za stanovanje z drugimi cenami, vidimo, da stanuje za pol kile moke cel mesec. To bi morala stranka sama sprevideti in bi ne smela biti tako neusmiljena.

Predsednik g. Iv. Frelih potrди, da mu je znana krivica, ki se je g. Verhovcu zgodila. Na to poda blagajnik g. Urbanič svoje poročilo za leto 1921 in prijavi proračun za leto 1922. Poročilo in proračun se vzameta na znanje in odobrita. Na to izreče g. Kregar, predsedniku g. Iv. Frelihu v imnu vseh zborovalcev zahvalo za trud in uspešno delovanje.

Pri volitvah v odbor predlaga kanonik Sušnik: »Sedanji odbor nam je dovolj dober, za to stavim predlog, naj se per acclamationem odobri, istotak predlog tudi za sedanjega predsednika. Predlog g. Suš-

nika se enoglasno sprejme in odobri. — Namesto izstopivšega revizorja g. Ostermana se predlaga g. Gjuda, kar se sprejme. Predsednik g. Ivan Frelih govori na to o spremembi društvenih pravil. Sklene se spremeniti člen 2, dalje se določi, da se imenuje društvo »v Ljubljani«, sprejemajo pa se člani v Ljubljani in okolici. Število odbornikov se določi na 12. Za sklepčnost mora biti navzočih 5 članov. Razglasi se priobčujoje samo v »Mojem domu«. Sprejeto.

Predsednik nato zaključi zborovanje, se zahvali za udeležbo in pozivlja zborovalce, naj agitirajo za društvo in pridobivajo nove člane.

Davščina od vrednostnega prirastka.

Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani je pod štev. 390 na pokrajinsko upravo za Slovenijo, oddelek za notranje zadeve v Ljubljani, radi nameravane davščine od vrednostnega prirastka vložilo naslednjo pritožbo:

Občinski svet ljubljanski je v svoji seji dne 11. aprila 1922. samo z večino glasov sklenil in odobril načrt pravilnika o pobiranju prirastkovine na vrednosti nepremičnin po mestni občini ljubljanski. Ker se čutimo hišni posestniki ljubljanski s tem prikrajšani, vlagamo hišni posestniki v smislu § 84 in 85 občinskega reda za stolno mesto Ljubljano v imenu Prvega društva hišnih posestnikov v Ljubljani, kakor tudi v svojem lastnem imenu v odprtem roku pritožbo:

Davščina od prirastka je bila na Kranjskem uvedena z zakonom z dne 4. junija 1912, deželni zakonik 34, in je imela namen pritegniti k plačevanju gotovih pristojbin v vseh onih slučajih, v katerih prodajalec nepremičnin na vrednosti faktično pridobi t. j., da prejme za prodano nepremičnino večjo vsoto kakor pa je svoječasno plačal, odnosno je bila vredna pred gotovo dobo. Na podlagi tega zakona in v tem zakonu navedenega tarifa je prodajalec, odnosno pogodbeno tudi kupec plačal predpisano pristojbino samo takrat, kadar je bil pri prodaji napravil faktičen dobiček. Tako plačilo je bilo takrat morebiti upravičeno v vseh onih primerih, ko so dotične nepremičnine vsled splošnih javnih naprav, kakor ceste, kanali itd. na vrednosti pridobile. Enaki zakoni so se potem vpeljali tudi v drugih kronovinah. Uvedba takega davka je bila torej primerna za normalne predvojne razmere. — Te pa so se sedaj temeljito spremenile ter je največja krivica, ako bi se hotelo uvesti ta zakon z bistveno neizpremenjenim besedilom za mestno občino ljubljansko. — Krivica bi se zgodila vsem hišnim in zemljiškim posestnikom, ki bi bili s tem davkom z nova vdarjeni.

Hišni posestniki smo med vojno pred vsemi stanovi največ trpeli, še danes nismo dobili svojih pravic in moremo še vedno iz svojega prinašati za popravila in vzdrževanje hiš. Vedno in vedno pa se nalaga hišnim posestnikom nova bremena in se pri tem popolnoma nič ne ozira, da so edini stan, ki je takorekoč vsled raznih

omejitev že moral plačati premoženjsko oddajo, to radi tega, ker je moral del stroškov iz svojega kriti. Mesto, da bi se hišnim posestnikom olajšalo nevzdržno stanje, pa se ga hoče še vedno na novo obdavčiti, odnosno izdati naredbe, s katerimi se vrednost hiš zmanjšuje.

Pred vojno se je davščina na prirastek predpisovala od faktične pridobljene vrednosti, sedaj pa se bo to vršilo samo od številčne fiktivne vrednosti. Radi tega je bil tudi finančni efekt te davščine pred vojno minimalen, ker je bila takrat stalna, zdrava valuta, sedaj se pa vrednost hiš ni popolnoma nič zvišala, temveč se je zmanjšala samo vrednost denarja. Po splošnih finančnih principih se sme obdavčiti samo faktičen prirastek na vrednosti, ne pa navidezen prirastek, ki obstoji samo na sedanji devalvaciji valute, ta navidezen prirastek pa je neobdavčljiv. Zakon z dne 4. junija 1912 je bil sklenjen v normalnih, predvojnih razmerah in se na valutarne razlike, ki bi utegnile nastati tekom let, ni prav nič oziral, ker je bil zakon sklenjen za dobo 5 let, potem pa podaljšan leta 1917. za eno leto, tudi takrat še navidezen prirastek radi dobre valute ni obstojal. Ko je bil z naredbo celokupne deželne vlade za Slovenijo dne 17. februarja 1919 Uradni list št. 367 omenjeni zakon raztegnjen na vso Slovenijo, se tudi ni na takratne razmere nič oziralo, a nihče ni mislil, da bo valutarna razlika kedaj padla čim huje, in danes je krona vredna ravno toliko kakor svoječasno krajcer. — Zakon torej takrat ni bil prikrojen za normalne razmere in davščina se je odmerjala po besedilu zakona in se ni nič oziralo na valutarne razmere.

Ker je sedaj občinski svet ljubljanski sklenil navedeno davščino skoro dobesedno in je znižal v § 13 izmero samo od 25% na 20%, bodo morali hišni posestniki pri prodaji plačevati pristojbino samo od nezasuženega prirastka in ne od splošnega poviška vrednosti, temveč tudi valutarne razlike. Ta valutna razlika pa je sedaj v primeri z nezasuženim prirastkom in v primeri z splošnim prirastkom v vrednosti nepremičnin, da se mora smatrati nedopustno, ako se te valutarne razlike ne izvzame iz obdavčene podlage. Ker pa danes hišni posestniki nikdar ne prodajajo svojih hiš ali zemljišč za kupno ceno, ki bi bila toliko večja, kolikor se je znižala vrednost denarja, ni razen o prav redkih slučajih prav pri nobeni prodaji upravičen predpis davščine od vrednostnega prirastka. Z ozirom na nizko valuto bo treba plačati navedeno davščino v prav vseh slučajih z 20%, kar bo zneslo pri najmanjših objektih par sto tisoč kron in to popolnoma neopravičeno in krivično. Pri prodaji bi bil vsak lastnik zadovoljen, ako bi dosegel ceno, ki odgovarja sedanji vrednosti naše krone.

Če bi se zakon o prirastkovini za mestno občino ljubljansko uvedel, bi bil pogoj, da se izpremeni tako, da bi upoštevali spremenjene valutarne razmere, ker drugače bi bil to samo zakon o davščini od valutarne razlike. Taka obdačba valutarne razlike pa bi bila iz finančno-gospodarstvenega stališča krivica, kar so videli

svoječasno tudi v Beogradu, ko so zakon o prirastku s finančnim zakonom za leto 1920 do 1921 ukinili. Vpeljal se je sedaj tak davek za mestno občino Beograd, toda pri tem se je upoštevalo valutarno razliko in obdačilo samo eno šestinko prodajalne cene, ne pa s polnim zneskom. Tudi odstotna lestvica je za Beograd odločena veliko nižja.

Zakon o davščini od vrednostnega prirastka kakor ga namerava uvesti mestna občina ljubljanska, bi bil za posestnike očitna in velika krivica in radi tega se obračamo na pokrajinsko upravo za Slovenijo s prošnjo, da blagovoli sklep mestne občine kot našim in splošnim občinskim koristim škodljiv, razveljaviti in nikakor ne dovoliti, da bi smela mestna občina ljubljanska v svojem delokrogu sklepati tako težka in krivična nova bremena. Tudi je nedopustno, da bi bil tak davek vpeljan samo v mestni občini ljubljanski, ker s tem se bo ljudi samo sililo, da ne bodo zidali v mestu Ljubljani, temveč v sosednjih občinah, katere tega davka ne bodo imele, s čemur bode škodovalo mestu Ljubljani. S tem davkom se bodo zopet nove stavbe samo podražile in mesto pospeševalo, samo oviralo stavbeno gibanje. Marsikdo se bo radi tega davka premislil zidati svojo hišo, kar bo samo na škodo rešitvi stanovanjskega vprašanja. Take davščine, seveda ne v sklenjeni obliki, in upošteva se sedanje denarne razmere, bi se zamogle vpeljati samo za cele pokrajine, in to seveda samo na podlagi zakonov, ki jih odobri skupščina v Beogradu. Tudi bi utegnila nova avtonomna oblast vpeljati v pokritje svojih izdatkov slično davščino in nikakor ne gre, da bi se to v taki krivični obliki dovolilo mestni občini ljubljanski. Pokrajinska uprava pa bode brez dvoma prišla do zaključka, da nikakor ni kompetentna odobriti in dovoliti mestni občini tako visoko novo davščino, ker za to bi bilo poprej treba temeljite izpremembe, potem pa izposlovati zakon potom centralne vlade v Beogradu. Ponovno torej prosimo za razveljavljenje navedenega sklepa mestnega občinskega sveta ljubljanskega.

Iz naših organizacij.

Trbovlje. V 4. številki »Mojega Doma« se je o stanovanjskih razmerah v Trbovljah veliko povedalo, a marsikaj bi se še moralo dodati. Zakon o stanovanjih se je podaljšal do 1. januarja 1925 najemnikom v korist in gospodarjem v škodo. — Draginja je vsak dan večja, a najemnine se ne sme primerno povišati. Torej gre vsa najemnina za davek, pa še premalo bo. Kdo bode pa hiše popravljaj, hišni posestnik, najemnik ali država? Hišni posestnik ne bode mogel izvrševati popravil na svoji hiši, ker od najemnikov plačana najemnina komaj zadostuje za davek, hišno zavarovanje in za dimnikarja; najemnik pa tudi ne bode popravljaj hiše, ker ni njegova. Tu bi morala priti država na pomoč. Marsikateri hišni posestnik v Trbovljah bode moral pustiti, da mu hiša razpade, ker ga stanovanjska naredba ovira, dobiti sredstev za popravila. Kdo mu bode

povrniti tudi škodo, katero mu najemniki hoté ali nehoté delajo na kulturah v bližini hiše?

Občinske doklade so vsako leto večje. Vsa ta bremena morajo nositi hišni posestniki. Tukajšnji gerentski sosvet je naložil gostilničarjem doklade na pijačo. Pri tej priliki vprašamo, zakaj se niso na premož naložile doklade, katerega se vsaki dan nad 200 vagonov izvažajo iz občinskega teritorija. To ne bi milijonskim podjetjem popolnoma nič škodovalo in občina bi imela dovolj denarnih sredstev in bi ne bilo treba vse zvaliti na rame v krizi se nahajajoče hišne posestnike. To bi bilo tembolj upravičeno, ker dajo hišni posestnik stanovanje rudarjem zaposlenim pri tukajšnjem rudniku, s katerim imajo samo škodo in sitnosti. Tako se je zgodilo dne 15. junija 1922 hišni posestnici ge. P. v Lokah št. 48, ko jo je najemnik polival z vodo in jo do krvavega pretepel, da je morala pri g. dr. Baumgarten-u iskati zdravniške pomoči. Pretepel jo je samo zato, ker je svojim najemnikom naznanila, da ne more hiše popravljati, ker nima iz nje nobenih dohodkov in jo bode, da ne razpade — prodala. Najemniki so protestirali proti tem koraku, da posestnica hiše ne sme prodati, ker rudarji stanujejo v njej, začeli lastnico hiše polivati s škafom vode, jo tirali iz hiše in nazadnje celo pretepli. Vprašamo ob tej priliki, ali so znane te razmere tukajšnjemu gerentskemu sosvetu in slav. okr. glavarstvu in kaj se misli ukreniti, da se te razmere vsaj nekoliko zboljšajo. **Hišni posestniki.**

Objave.

Davčna admin. v Ljubljani nam je poslala sledeči: Razglas. V svrhu odmere hišno-najemnega davka za leti 1923 in 1924 imajo v to zavezane osebe vložiti napovedi o najemninskem dohodku gledé vseh poslopij v Ljubljani, naj so v najem dana ali ne, če se rabijo ali ne, in sicer najkasneje do konca avgusta 1922 pri davčni administraciji v Ljubljani na Bregu h. št. 6, drugo nadstropje, vrata št. 9.

Obenem se naznanja v splošno vednost, da se je v smislu §§ 12 in 27 navodila za polzvedbo najemninskih dohodkov, njih kontrolo in sestavo (dekret dvorne pisarne z dne 26. junija 1820 zbirka provinc zakonov za Kranjsko št. 317) potrebni poduk za vložitev napovedi o najemninskih dohodkih napravil na zadnji strani obrazca za napovedi.

P. n. hišni posestniki, ki so zavezani vložiti napovedi o najemninskem dohodku, se torej opozarjajo, da jih okoliščina, da niso dobili pouka, nikakor ne opravičuje, ako ne vložijo napovedi, temveč da se bo postopalo z onimi hišnimi posestniki, ki bi ne vložili napovedi v določenem roku, strogo po določbah § 10 patenta o hišnem davku z dne 23. februarja 1820 (zbirka provinc zakonov za Kranjsko 3 zvezek št. 170).

K vsaki napovedi brez izjeme je priložiti tudi topografični popis hiše.

Tiskovine za napovedi o hišno-najemnem dohodku s poukom vred in topografični popis poslopja so na prodaj pri **Zadružni tiskarni Dunajska cesta št. 7.**

Ta razglas objavljamo s pristavkom, da se vsa potrebna pojasnila brezplačno dobe v društveni pisarni, Šelenburgova ulica 5/1 od 5 do 6 ure popoldne. Po potrebi se napravi v pisarni tudi napovedi.

Hišni posestniki!

Plačujte redno članarino za svoje društvo in pridobivajte za našo organizacijo nove člane! Ljubljanski hišni posestniki plačajte **ta-koj** članarino za l. 1922.

Stavbna družba d.d.

LJUBLJANA.

LEVSTIKOVA ULICA ŠTEV. 19.

Stavbno podjetje.

Tehnične pisarne za vse stavbne konstrukcije.

Tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbna dela in pohištvo.

Strojne opekarne v Kosezah in na Viču.

Kamno lom v Podpeči.

Dr. tehn. ing. MIROSLAV KASAL

oblastveno poverjeni stavbeni inženjer in mestni stavbenik.

Stavbeno podjetje in tehniška pisarna za visoke stavbe, arhitekturo, vodne, betonske in železobetonske zgradbe.

Ljubljana, Gradišče štev. 13.

Projektiranje, ter izvršitev vseh stavb po najkulantnejših pogojih.

Zavarovalnica in pozavarovalnica

„TRIGLAV“

ustanovljena po Slovenski banki v Ljubljani, Jugoslovanski banki v Zagrebu, Beogradu in New-Yorku, Živnostenski banki v Pragi, jugosl. veleindustriji itd.

zavaruje

po najugodnejših pogojih proti škodam vsled **požara** in proti **transportnim škodam** ter prične v najkrajšem času tudi z zavarovanjem škod vsled **viroma, nezgod, razbitja šip, toče, zakonitega jamstva in čomage.**

Generalno zastopstvo za Slovenijo: Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 5/1. pri Pokrajinski zvezi društev hišnih posestnikov.

Generalni zastopnik: Ivan Frelj.

Zastopstva v vseh večjih mestih Slovenije. — Sprejema zanesljive in spretno zastopnike.

Sedež društva BEOGRAD. — Poslovno ravnateljstvo ZAGREB.

Preden sklenete zavarovanje, vprašajte za pogoje in tarife pri tej domači zavarovalnici.

Internacionalni transporti

F. & A. UHER

Središnja: Ljubljana

Telefon štev. 17.

Podružnica: Maribor

Brzjavlj: UHFRSPED.

Expozitura: RAKEK.

Špedicija vsake vrste - Reeks-pedicije - Ocarinjenja - Skladišča - Redoviti zbirni promet Wien - Ljubljana - Specialni zbirni promet iz in v čehoslovaško.

Medić, Rakovec & Zankl,

prej:
A. Zankl
sinovi.

Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana. D. z. o. z. Skladišče: Novisad.

Brzjavlj: MERAKL LJUBLJANA.

Telefon: 64.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljate, mavec (Gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, karbolinej, steklar-ski in mizar-ski klij, pleskarski, slikarski in mizar-ski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

»MERAKL«. Lak za pode. »MERAKL«. Linoleum lak za pode. »MERAKL«. Emajlni lak. »MERAKL«. Brunoline.

Ceniki se začasno ne razpošiljajo

Generalni zastop

vzajemne zavarovalne banke

„SLAVIJE“ v LJUBLJANI

sprejema zavarovanja proti požaru, viromu in zavarovanja na doživetje in smrt.

Rezervni fondi: K 125,000.000.—.
Letna vplačana premija K 55,000.000.—.

Vsa pojasnila daje generalni zastop banke „Slavije“ v LJUBLJANI, Gospodarske ulice št. 12, v lastni hiši.

Ljubljanska kreditna banka

Podružnice:

Split, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica, Celje, Maribor, Borovlje, Ptuj, Brežice.

LJUBLJANA - STRITARJEVA ULICA 2. Delniška glavica se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle. K 50,000.000.

Prodaja srečk razredne loterije. Rezervni zakladi

Telefon štev. 261 in 413. Brzjavljni naslov: „Banka“, Ljubljana. K 45,000.000.

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 1.
Podružnica v Novem mestu.

Kapital K 20,000.000. — Rezerve okrog K 6,000.000.

Interesna skupnost s Hrvatsko eskomptno banko in Srbsko banko v Zagrebu.

Izvršuje vse bančne transakcije najkulantnije.

Denarne vloge — Nakup in prodaja: efektov, deviz, valut — eskompt menic, terjatev, faktur — akreditivi — borza.